भ० यदृत्यादि। यः पाषाणं पयोदोग्धि पाषाणेन हेतुना पयोनिः सारयति सएव रामाद्भूतिं प्राप्नुयात् सम्भावनायां खी यथा पाषाणात् पयोन सम्भवति तथा रामादपि भूतिरिति भावः या ञ्चार्थेत्यादिना दुहेरद्विकर्म्मकत्वं पाषाणमिति कर्म्महेतोः कर्म्मत्वं पयदृति निर्व्वर्त्यं कर्म्म तस्मात् रावणं मां प्रीतिं गमय प्रापय हितञ्चाहितञ्च बोधयन्तं भवतीमित्युत्तरश्लोकस्थमिहानुषज्यते घोऽजौजेरिति गतिज्ञानार्थयोः प्रयोज्यकर्त्तुः कर्म्मत्वं॥ ८२॥

प्रीतोऽहं भोजयिष्यामि भवतीं भुवनत्रयं। किं विलापयसेऽत्यर्थं पार्श्वे शायय रावणं॥ ८३॥

ज०म० प्रीतदृत्यादि। अहं प्रीतः सन् भुवनत्रयं तत्समुत्थं भोज्यं भोक्तुं योग्याम्भवतीं भोजयिष्यामि प्रत्यवसानार्थत्वात्कर्म्मसंज्ञा प्रत्यवसानमभ्यवहारः अकर्त्रभिप्राये णिचश्चेत्यात्मनेपदं न भवति विलपन्तं विविधं भाषमाणं किं विलापयसेऽत्यर्थं नाहं त्वामिच्छामीति ब्रुवाणा अत्र शब्दकर्म्मकत्वात् कर्म्मसंज्ञा कर्त्रभिप्राये णिचश्चेत्यात्मनेपदं तस्मादिदं प्रार्थये पार्श्वे रावणं शायय अत्राकर्म्मकत्वात्कर्म्मसंज्ञा॥ ८३॥

भ० प्रीतदृत्यादि। अहं प्रीतः सन् भवतीं त्वां भुवनत्रयं भोजयिष्यामि भुवनत्रयसम्बन्धिसुखोपभोगोभुवनत्रयभोगेन लक्ष्यते पूर्व्ववदशनार्थस्य प्रयोज्यकर्त्तः कर्म्मत्वं किं रावणं मां अत्यर्थं विलाप